अपराधी पररिक्षा अरधरियम, 1958 अंतर्गत
देण्यात येणाऱ्या सहायक अिुदाि◌ासाठी
रिकष लार्ू करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासि
मरहला ि बाल रिकास रिभार्
शासि रिणगय क्र. अपअ-2022/प्र.क्र.43/का-9
ि◌ि◌ीि प्रशासि भिि, 3 रा मजला, मादाम कामा मार्ग,
हुतात्मा राजर्ुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-400 032
रदिांक- 05 रिसेंबर, 2024

ि◌ाचा- र्ृह रिभार्ाचे पत्र क्र. जेएलएम-1021/प्र.क्र.138/तुरुंर्-2, रद. 25/04/2022, रद.03/03/2023

प्रस्ताि◌ि◌ा -

मा. उच्च न्यायालयाि◌े सुमोटो रक्करमिल ररट रपटीशि क्र.8/1994 आरण 1103/94 मध्ये रदलेल्या रिदेशाि◌ुसार प्रधाि सरचि ि रिधी परामशी (रिधी ि न्याय रिभार्) यांच्या अध्यक्षतेखाली रिधी ि न्याय रिभार्ाि◌े रद. 30.6.1996 च्या शासि रिणगयान्ि◌ये आंतर रिभार्ीय सरमती ठीत केली आहे. र्ृह रिभार्ाि◌े प्रधाि सरचि, रिधी ि न्याय रिभार् यांच्या अध्यक्षतेखालील आंतररिभार्ीय सरमतीची बैठक रद. 12.4.2022 रोजी आयोरजत केली होती. सदर बैठकीमध्ये मुक्त बंदी ि पररिक्षाधीि अपराधी यांि◌ा सहायक अिुदाि देण्याच्या रिकषांमध्ये सुधारणा करण्याबाबत चचा झाली होती.

सदर चचेि◌ुसार या योजिअंतर्गत मुक्तबंदी तसेच पररिक्षाधीि बंदी यांि◌ा देय असलेल्या सहायक अिुदाि◌ासाठी आयुक्त, मरहला ि बालरिकास आयुक्तालयामार्गत आतापयंत ि◌ापरण्यात आलेले रिकष अरतशय मोघम स्ि◌रुपाचे असल्याि◌े यासाठी ठोस रिकष रिरित करण्याची बाब शासिाच्या रिचाराधीि होती.

शासि रिणगय

मरहला ि बाल रिकास रिभार्ाांतर्गत "अपराधी पररिक्षा अरधरियम,1958 अंतर्गत मुक्त बंदी ि पररिक्षाधीि अपराधी यांचे पुि◌िगसि होण्याच्या दृष्टीि◌े व्यिसायासाठी आर्थिक मदत म्हणूि रु.25,000/- इतके सहायक अिुदाि देण्यात येते. या योजिअंतर्गत मुक्तबंदीं, पररिक्षाधीि बंदी यांि◌ा आर्थिक सहाय्य रमळण्यासाठीची पात्रता/अटी ि शती आरण रिकष खालील प्रमाणे राहतील.

सहायक अिुदाि देण्यासाठी पात्रता :-

1.अजगदार महाराष्ट्र राज्याचा ररहिासी असाि◌ा. (आधारकाि◌ग/ि◌ीज रबल/सक्षम प्रारधकारी यांचे प्रमाणपत्र)

2.अजगदाराचे ि◌ाि दाररद्य रेषेखालील यादीमध्ये समारिष्ट असाि◌े. (याबाबतचा पुराि◌ा सोबत जोि◌िलेला असाि◌ा.)

3.अपराधी पररिक्षा अरधरियम, 1958 अंतर्गत मा. न्यायालयाच्या देखरेखीखाली असलेला पररिक्षाधीि बंदी ककिा कारार्ृहातूि रकमाि 1 ि◌ष रशक्षा भोर्ूि मुक्त झालेला मुक्तबंदी असाि◌ा.

4.मुक्तबंदी एकापेक्षा जास्त ि◌ेळा कारार्ृहात रशक्षा भोर्ूि आलेला ि◌साि◌ा.

5.अजगदाराचे ि◌य रकमाि 18 ते कमाल 60 पयंत असाि◌े.

6.बंदीस दोि◌ापेक्षा अरधक मुले ि◌ाहीत याबाबतचे प्ररतज्ञापत्र सोबत जोि◌िलेले असाि◌े.

7.सदर बंद्याचे आधारकाि ग बँकेशी संलग्ि असाि्े जेणेकरुि अिुदाि्ाची रक्कम ि्ेट लाभार्थ्याच्या खात्यात जमा करता येईल. (सोबत पासबुकच्या परहल्या पाि्ाची प्रत असाि्ी.) 8.लाभाि्ीस त्याच्या हयातीत एकदाच अिुदाि देण्यात येईल.

योजिेच्या अटी ि शती :-

1.पररररक्षाधीि बंद्याि्े पररररक्षा कालाि्धीतच अजग सादर करणे आिश्यक राहील. तसेच मुक्तबंद्यास कारार्ृहातूि मुक्त झाल्याि्ंतर 1 ि्षाच्या आत अजग सादर करणे आिश्यक राहील. अजग रिहीत ि्मुन्यामध्ये हस्तपोहोच अि्ा ईमेलद्वारे संबंरधत रजल्हा मरहला ि बालरिकास अरधकारी कायालयास सादर कराि्ा लार्ेल.

2.मुक्तबंदी ज्या कारार्ृहातूि मुक्त झाला त्या कारार्ृहाचे मुक्तता प्रमाणपत्र जोि्लेले असाि्े. या प्रमाणपत्रामध्ये रशक्षेचे स्ि्रुप ि रशक्षेचा कालाि्धी, रशक्षेच्या कालाि्धीतील त्याच्यातील सुधारणा, बंदीची ि्तगणूक, ि्ारंि्ार अपराध करण्याची प्रिृत्ती आहे का, त्याि्े
केलेल्या अपराधाचे स्ि्रुप इ. बाबींचा समाि्ेश असाि्ा.

3.पररररक्षा अरधकाऱ्याि्े रिहीत ि्मुन्यात बंद्याबाबतचा र्ृहचौकशी अहिाल सादर कराि्ा. (पररररक्षा अरधकाऱ्याच्या र्ृहचौकशी अहिालामध्ये सदर बंद्यासोबत झालेल्या भेटीचा रदिांक ि अरभप्राय ि्मूद असाि्ा. बंद्याची सामारजक /आर्थिक/कौटुंरबक पररस्स्ि्ती ि लाभार्थ्याची रिकि, रशक्षेच्या कालाि्धीतील त्याच्यातील सुधारणा, बंदीची ि्तगणूक या सिग बाबींचा समाि्ेश असाि्ा.)

4.मुक्तबंदी यांि्ी प्रस्तारित केलेला व्यिसाय, त्याचे स्ि्रुप, आिश्यक रिधी इ. मारहती अजात स्पष्ट ि्मूद करण्यात याि्ी.

5.बंदीि्े ज्या कुशल व्यिसायाकरीता आर्थिक सहाय्याची मार्णी केली आहे त्या व्यिसायाचे रकमाि मुलभूत प्ररशक्षण घेतलेले असाि्े. अकुशल व्यिसायाकरीता त्यास सदर कामाचा अिुभि असाि्ा. त्याबाबतचे सक्षम प्रारधकाऱ्याचे प्रमाणपत्र/अिुभि प्रमाणपत्र सादर करणे आिश्यक आहे. बंदीकि प्ररशक्षण प्रमाणपत्र ि्सल्यास संबंरधत व्यिसायात काम करण्यास रिपूण असल्याबाबत ि कामाचा रकमाि अिुभि असल्याचे कारार्ृह व्यिस्ि्ापिाचे पत्र/प्रमाणपत्र आिश्यक राहील. सदर बंद्यांि्ी कारार्ृहामध्ये असताि्ा प्ररशक्षण घेतलेल्या व्यिसायास प्राधान्य देण्यात याि्े.

6.रजल्हा मरहला ि बालरिकास अरधकारी यांच्या प्रस्ताि्ामध्ये संबंरधत व्यिसायासाठी पुरिठाधारकाकिूि प्राप्त करुि घेतलेली तीि दरपत्रके ि त्यांचा तुलात्मक तक्ता असाि्ा /ज्या व्यिसायासाठी सहायक अिुदाि्ाची मार्णी केली आहे त्यासाठीचे सक्षम प्रारधकाऱ्याचे दरपत्रक जोि्लेले असाि्े.

7.प्रस्तारित व्यिसायाचे स्ि्रुप ि आिश्यकतेि्ुसार अिुकुल असलेली जार्ा त्याच्या स्ि्मालकीचे ककिा भाि्े कराराि्े घेतलेली असाि्ी. तसेच जार्ा भाि्ेकराराि्े घेतलेली असल्यास भाि्े करार जोि्लेला असाि्ा.

8.व्यिसायासाठी मंजूर रक्कमेपेक्षा जादा लार्णारी रक्कम अजगदार स्ि्त: भरण्यास तयार असल्याचे रिहीत ि्मुन्यातील हमीपत्र असाि्े.

9.मार्णी केलेले सहाय्यक अिुदाि ज्या कारणासाठी मार्णी केली आहे त्याच कारणासाठी खचग करणार असल्याचे (अिुदाि्ाचा योग्य ि्ापर होईल याबाबतचे) ि

पृष्ठ 3 पैकी 2

शासि रिणगय क्रमांकः अपअ-2022/प्र.क्र.43/का-9

लाभार्थ्याि्ंे दुबार लाभ घेतल्याचे अि्ंा एक ि्षाच्या आत व्यिसाय बंद केल्याचे रिदशगिास आल्यास अिुदाि्ंाची ि्सुली करण्यात येईल याबाबतचे रिहीत ि्मुन्यातील हमीपत्र असाि्ंे.

10.सदर सहाय्यक अिुदाि रितरणाि्ंतर रकमाि 2 ि्षे रजल्हा पररिक्षा अरधकारी /पररिक्षा अरधकारी यांि्ंी 6 मरहन्यातूि एकदा लाभार्थ्यास प्रत्यक्ष भेट देऊि त्याचे व्यिसायामार्गत पुि्ंगसि योग्यररत्या झाले असल्याबाबतचा (र्ंोटोसह) अिुपालि अहिाल ि उपयोरर्ता प्रमाणपत्र रजल्हा मरहला ि बालरिकास अरधकारी यांि्ंा सादर करावे.

11.सहाय्यक अिुदाि घेतल्याि्ंतर व्यिसाय एक ि्षाच्या आत बंद केला आहे असे आढळल्यास अि्ंा एकापेक्षा जास्त ि्ंेळा अिुदाि घेतल्याचे रसध्द झाल्यास सदर अिुदाि्ंाची रक्कम महसुली कायगपध्दतीि्ंे ि्सुल करण्याचे अरधकार रजल्हा मरहला ि बाल रिकास अरधकारी यांि्ंा असतील.

12.रजल्हा पररिक्षा अरधकारी यांची सहायक अिुदाि मंजुरीबाबत स्ि्यंस्पष्ट रशर्ंारस असाि्ंी.

13.सहायक अिुदाि उपलब्ध होण्यासाठी लाभार्थ्याि्ंे ि्रील कार्दपत्रांसह संबंरधत रजल्हा मरहला ि बालरिकास अरधकारी कायालयाशी संपकग साधाि्ंा.

2. या संदभातील अजग तसेच त्यासोबत जोि्ण्यात येणाऱ्या कार्दपत्रांमध्ये एकिाक्यता रहाि्ंी यासाठी आयुक्त, मरहला ि बालरिकास आयुक्तालय पुणे यांि्ंी अजाचे ि हमीपत्रांचे रिहीत ि्मुि्ंे तयार करावे.

3. सदर शासि रिणगय महाराष्ट्र शासिाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्ि्ंळाि्र उपलब्ध करण्यात आला असूि त्याचा सांकेतांक 202412051104063730 असा आहे. हा शासि रिणगय रिजीटल स्ि्ंाक्षरीि्ंे साक्षांरकत करुि काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशाि्ुसार ि ि्ंाि्ंाि्ंे.

PRAMOD CHAUDHARI
MAHARASHTRA, ou=PLANNING
postalCode=400032, st=Maharashtra,

Digitally signed by NEELIMA PRAMOD CHAUDHARI
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=PLANNING DEPARTMENT, 2.5.4.20=2d492c577d5f895631 0c91dc01ffb9a071206c77d27a3b e4e52d7c1b29fcf933, serialNumber=AA21FB5959CBBFBF3AA97101D99F5D77D2333A CHAUDHARI
Date: 2024.12.05 11:05:58 +05'30'

(ि्ंीरलमा चौधरी)
कक्ष अरधकारी, महाराष्ट्र

शासि प्रत-

1.मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधाि सरचि,
2.मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधाि सरचि
3.अ.मु.स.(रित्त), रित्त रिभार्, मंत्रालय, मुंबई
4.मा. प्रधाि सरचि (रिधी ि परामशी) रिधी ि न्याय रिभार्, मंत्रालय, मुंबई
5.मा. प्रधाि सरचि, र्ृह रिभार्, मंत्रालय, मुंबई
6.महालेखापाल (लेखा ि अिुज्ञेयता), महाराष्ट्र-1 / 2, मुंबई / ि्ंार्पूर.
7.महालेखापाल (लेखा पररक्षा), महाराष्ट्र-1 / 2, मुंबई / ि्ंार्पूर.
8.आयुक्त, मरहला ि बाल रिकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
9.पररिक्षा अरधक्षक, मरहला ि बाल रिकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
10.सिग पररिक्षा अरधकारी, रजल्हा मध्यिती ि इतर कारार्ृहे यांि्ंा पररिक्षा अरधक्षक, यांचेमार्गत रिाि्ंा.
11.रिि्ंि ि्स्ती (का-9)